

A close-up, high-contrast portrait of a woman's face, focusing on her eyes and the right side of her face. She has light-colored eyes and is looking slightly to the left. The background is dark, making her features stand out.

LOES

DEN HOLLANDER

TOEN
IK
DOOD
WAS

DE CRIME COMPAGNIE

Ze zijn vandaag tien jaar getrouwd en twee dagen geleden heeft Floris gezegd dat het voorbij is. Er is geen andere vrouw, het is alleen voorbij. Hij voelt niets meer voor haar. Dat kan gebeuren, volgens hem. Het is nergens voor nodig om elkaar te vermoeien met de vraag wiens schuld het is. Het is geen kwestie van iemand aanwijzen en verzanden in oeverloze discussies over wat je anders had moeten doen. Liefde komt, liefde gaat. *That's life*.

Hij zei dat zonder een spier te vertrekken.

Toen ze hem ontmoette, had ze net besloten om geen man meer in haar leven toe te laten die al een partner had. Dat boek was stukgelezen en gesloten. En het had van haar een heks gemaakt die ze niet wilde zijn.

Hij had drie relaties achter de rug en was sinds een jaar weer single. 'Ik heb nooit willen trouwen, dat wil ik nog steeds niet, maar ik hou toch niet van alleen zijn,' vertelde hij. 'Ik ben een man voor samen delen, samen genieten en samen slapen. Samen slapen vind ik het fijnste van een relatie, en dan heb ik het niet expliciet over seks. Ik kan helemaal blij worden als ik op kantoor aan het werk ben en bedenk dat ik de komende nacht weer lekker tegen mijn eigen snoepje aan kan liggen.'

Zijn woordkeuze beviel haar niet en ze besloot het gesprek te beëindigen. Ze hadden elkaar net ontmoet aan de bar in de schouwborg tijdens de pauze en ze had gezien dat hij geen trouwring droeg. Misschien had hij in de gaten dat ze naar zijn vingers keek en begon hij daarom meteen te vertellen dat hij sinds een jaar weer

single was. Het maakte niet uit, want ze bedankte feestelijk voor de eer om iemands ‘snoepje’ te worden. Ze mompelde iets over een vriendin die zat te wachten en maakte zich uit de voeten.

Toen ze even later naast een groepje andere schouwburgbezoekers om zich heen stond te kijken, tikte er iemand op haar arm. ‘Ik heet Floris Atsma en als ik iets verkeerd heb gezegd, wil ik dat graag weten.’ Hij keek haar aan op een manier die alle waarschuwingsbellen deed rinkelen.

‘Ik vind het een onzalig idee dat iemand me zijn “snoepje” zou noemen.’

‘Dan beloof ik je dat ik dat woord nooit meer zal gebruiken.’ Hij stak een hand uit. ‘Vrienden? Ik mag toch wel hopen dat ik nu niet bezig ben met indruk maken op een vrouw die al bezet is? En mag ik weten hoe jij heet?’

Ze glimlachte. ‘Maryan. Met een Griekse y. Dat zeg ik er altijd bij, zodat ze mijn naam niet verkeerd schrijven. En nee, geen partner.’

‘Toch wel, Maryan met een Griekse y,’ zei hij.

Drie maanden later vroeg hij haar ten huwelijk.

En nu is het voorbij.

Floris is naar zijn beste vriend Olaf gegaan om daar een paar dagen na te denken. Hij heeft Maryan geadviseerd dit ook te doen en zich te beraden op een manier om vriendschappelijk te scheiden.

Vriendschappelijk scheiden. Kan iemand haar uitleggen hoe dat werkt? Het zal in de ogen van Floris ongetwijfeld iets zijn als ‘niet moeilijk doen’ en ze denkt dat hij nu met Olaf de strategie bepaalt voor scheiden zonder financiële consequenties. Maar waarom zou hij zich druk maken over geld? Ze zijn op huwelijkse voorwaarden getrouwd; alleen de Renault Clio die voor de deur staat is haar eigendom, plus een aardige bankrekening. Ze zal een ander huis moeten zoeken en meer moeten gaan werken. Haar werkgever gaat zeker enthousiast reageren als ze om uitbreiding van uren vraagt.

Maryan zou veel liever aan de bed and breakfast zijn begonnen die ze samen met Floris heeft bedacht en voorbereid. Het tuinhuisje dat ooit bewoond werd door de moeder van de vorige bewoners is verbouwd en over twee weken wordt de schilder verwacht. Eind september zou ze de eerste gasten hebben kunnen ontvangen en het was de bedoeling dat ze vanaf januari minder uren zou gaan werken in de thuiszorg. Dat kan ze nu wel vergeten. Het hele avontuur is al voorbij voordat het is begonnen. Ze moet aan de slag met ‘vriendschappelijk scheiden’ en zorgen dat ze kan verhuizen. Die gedachte veroorzaakt maagpijn en tranen. Ze moet steeds denken aan hoe ze nog geen week geleden hebben gevreeën. Ze herinnert zich hoe wonderlijk ze het vond dat ze na tien jaar nog zo vol pas-

sie op elkaar reageerden. Floris maakte op geen enkele manier de indruk dat hij wat dan ook met tegenzin deed.

Nu voelt ze zich gebruikt. Ze zou met iemand willen praten, maar dan zal ze iets moeten uitleggen waar ze zelf nog niets van begrijpt.

Hoelang is hij eigenlijk van plan om bij Olaf te blijven? Waarom komt hij niet gewoon naar huis en slaapt hij in de logeerkamer? Of wordt er van haar verwacht dat zij in het logeerbed kruipt? Ook goed.

Vriendschappelijk scheiden. Welke halve zool heeft die term bedacht?

Liefde komt, liefde gaat.

Vuile verrader!

3

De vrouw staat handenwringend in de deuropening. ‘Ben jij Maryan? Wat fijn dat je zo vroeg komt. Ik weet niet wat ik met hem moet beginnen.’

De manager heeft Maryan gevraagd of ze een extra ochtend wil werken vanwege een paar ziekmeldingen. Twee collega’s zijn voorlopig niet inzetbaar door huwelijksproblemen. Ze had bijna gezegd dat je beter problemen kunt hebben met iemand die er is dan vanwege iemand die de kuierlatten heeft genomen, maar ze dacht er nog net op tijd aan dat ze beter geen lastige vragen kon krijgen. Nu loopt ze met de vrouw mee die thuiszorg heeft aangevraagd omdat ze haar demente echtgenoot niet meer in haar een-tje uit bed en onder de douche krijgt. Als ze de vrouw volgt naar de slaapkamer, bedenkt ze dat ze dit soort problemen nooit zal meemaken als ze van Floris is gescheiden. Liefde komt en liefde gaat, toch? Die zin moet uit haar hoofd.

De man heet Henk en de vrouw adviseert hem bij zijn voor- naam aan te spreken, omdat hij dan beter begrijpt dat je hém bedoelt. ‘Er was hier iemand voor een intakegesprek, die steeds maar “meneer Van Gils” bleef zeggen,’ licht ze toe. ‘En hij bleef maar vragen wie ze bedoelde. Ik heet Gina, alsjeblieft geen gemevrouw of gemeneer.’

‘Goedemorgen, Henk,’ zegt Maryan.

‘En wie is Henk?’ roept Henk.

Meepraten, meebewegen, afleiden, geruststellen, niet overvragen, eventueel onderbidden: ze heeft het allemaal geleerd en niets slaat

aan. Henk kent geen Henk en ook geen meneer Van Gils, en of ze maar wil opzouten zodat hij geen problemen krijgt als zijn vrouw thuiskomt. Gina is in tranen en Maryan stelt vast dat ze geen stap verder komen als ze blijven pushen. Daarom steekt ze haar hand uit om Henk gedag te zeggen en wenst hem een prettige dag. Hij broemt iets wat lijkt op een beleefd antwoord en duikt weer onder het dekbed. Maryan trekt Gina mee de slaapkamer uit en sluit de deur. Gina veegt de tranen van haar wangen en vraagt met een bibberende stem hoe ze hem in hemelsnaam uit bed en onder de douche krijgen. Maryan stelt voor om eerst een kop koffie te drinken en het daarna opnieuw te proberen. Een kwartier later opent Gina de slaapkamerdeur weer en laat Maryan als eerste binnen.

‘Hééé, hallo Henk,’ roept ze joviaal.

Hij komt overeind en zegt dat hij dacht dat ze nooit zou komen. ‘En mijn Gina is er ook,’ merkt hij duidelijk opgelucht op. ‘Het feest kan beginnen.’

Gina huilt weer.

De ochtend is voorbijgevlogen. Na Henk en Gina heeft ze nog vier cliënten bezocht om ze uit bed te helpen, ze te douchen, toe te zien op medicijnname, steunkousen aan te trekken en te luisteren naar de meest uiteenlopende verhalen over ongemakken, lastige dochters, niet te vreten warme happen van een maaltijdservice, burens die te veel herrie maken en groot verdriet om een hond die ze onlangs moesten laten inslapen.

Nu even rust. En nadenken. Erachter komen wat er in de lucht hangt.

Want er hangt iets in de lucht.

Er is iemand binnen geweest. De voordeur gaat open zodra ze de sleutel in het slot steekt en ze weet zeker dat ze de sleutel twee keer heeft omgedraaid toen ze wegging. Ze luistert scherp, maar het enige wat ze hoort is stilte. Diepe stilte.

Ze stapt de gang in en duwt de deur dicht. Nog eens goed luisteren.

Nooit eerder voelde stilte zo onheilspellend aan.

Ze weet nu zeker dat ze hier zo snel mogelijk weg wil. Ook al ziet ze op tegen meer uren werken bij de thuiszorg, dit huis voelt niet meer goed. Deze stiltes maken haar verdrietig. Ze zal het Floris vandaag nog laten weten. Ze stuurt hem een appje en gaat vragen nog even weg te blijven tot ze is vertrokken. Vanavond gaat ze haar vriendin Jasmijn bellen. Ze weet vrijwel zeker dat die haar meteen onderdak zal aanbieden.

Wie is er binnen geweest?

In de hal, de woonkamer, de keuken en de bijkeuken is niets wat verraadt wat er is gebeurd of wie er is geweest. Als ze de trap op loopt, ziet ze op de bovenste tree iets liggen. Een blauwe sok van Floris. Eén blauwe sok? Ze loopt snel naar de slaapkamer en kijkt om zich heen. Alles lijkt nog zoals ze het vanmorgen heeft achtergelaten. Alleen die sok klopt niet. Ze opent de kledingkast van Floris en ziet in één oogopslag dat zijn ondergoed, vrijwel alle sokken en alle T-shirts verdwenen zijn. De overhemden links en de broeken rechts zijn er allemaal nog. Klopt dat wel? Ze tuurt en

telt, maar ze zou niet weten hoeveel hemden en broeken hij precies heeft. Ze kan zich niet voorstellen dat hij alleen ondergoed, sokken en T-shirts heeft meegenomen. Of heeft laten meenemen. Zou het de bedoeling zijn om haar in verwarring te brengen of bang te maken? Is dit een poging om haar ertoe te bewegen het huis te verlaten? Hij hoeft verder geen moeite te doen, en dat zal ze hem nu direct laten weten.

Ik ga op zoek naar een ander huis. Geef me even tijd om iets te regelen. En als je nog een keer kleding komt halen, draai dan s.v.p. de voordeur weer op slot.

Dit is kort en krachtig genoeg, en ze verzendt het appje.

Zou Jasmijn zin hebben om langs te komen? Maryan ziet opeens erg op tegen weer een avond alleen zijn in dit huis. Ze kan haar vraag voor tijdelijk onderdak maar het best snel aan haar vriendin stellen.

Jasmijn meldt zich hijgend als ze de telefoon opneemt.

‘Moest je rennen?’ vraagt Maryan.

‘Ja, ik kom net binnen. Is er iets?’

‘Ik wilde vragen of je zin hebt om vanavond langs te komen.’

‘Eh... Nee, kan niet. Heb bezoek.’

Iemand kucht.

‘Je bent niet alleen,’ stelt Maryan vast. ‘Andere keer dan maar.’ Ze moet even tot zich laten doordringen wat ze nu denkt. Zou het kloppen dat haar vriendin een minnaar heeft en zij het stel heeft gestoord? Maar waarom zou ze Jasmijn geen leuke man gunnen nu die van haar voor altijd is uitgeschakeld? Wat zou Maryan zelf doen in zo’n situatie? Gruwelijk trouw zijn, vreest ze.

In de spiegel ziet ze haar eigen spottende oogopslag. Wat valt er nog trouw te zijn?

Er komt een appje binnen. Floris? Ze wil niet voelen wat ze nu voelt.

Goed idee, heb je genoeg aan drie maanden? Maar wat bedoel je met als ik nog een keer kleding kom halen? Ik ben niet binnen geweest.

Gaan we ontkennen? Daar trapt ze niet in.

Je hebt een blauwe sok verloren. En ik heb geen zin in dit gedoe.

Ze beantwoordt voorlopig geen apps van Floris. Hij zoekt maar een ander slachtoffer voor zijn kinderachtige spelletjes. De voordeur gaat vannacht op het veiligheidsslot dat ze nooit gebruiken en ze laat voor de zekerheid ook nog de sleutel in het slot zitten.

Haar rechterwijsvinger hangt aarzelend boven het toetsenbord van haar mobiel. Doen? Niet doen?

Ze voelt tranen opkomen. Toch maar blokkeren. Tijdelijk.

Nooit geweten dat iemand blokkeren je misselijk kon maken.